
Dagen er inde

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Dagen er inde

4

Dagen er inde

Dagen er inde

Jyllandsposten 28-01-1940

Dagen er inde

Af Sognepræst Kaj Munk

DEN KRISTNES SYN paa Krigen kan være eet af to.

I) Enten: Det maa konsekvent gennemføres: Giver en dig et Slag paa din højre Kind, maa du vende den venstre til; Kristendommen tror ikke paa Brutalitet under noget Forhold, ikke paa Brutalitets Berettigelse, heller ikke paa dens Kraft; du skal ikke sætte dig op imod det onde, thi kun saaledes faar det onde Styrke; vi tror paa Gud, dvs. paa Aand og paa Kærlighed; Aand kan ikke hjælpes eller støttes med Vold, dvs. Uaand; mod det onde i Verden har vi intet andet at sætte end Martyriet; ved Martyriet og kun ved det skal vi sejre; Kristus købte sig et Sværd, men kun for at demonstrere sin Ikke-Vilje til at bruge det; han lod Simon drage det blot for at kunne skabe den verdenshistoriske Formel: Stik dit Sværd i Balgen, Simon Peder! - Ved Martyriet sejrede Kristendommen i Oldtidens Dage, og hvor den sejrede ved andet, duede Sejren ikke.

II) Eller: Det første og store Bud i Loven er dette: Du skal elske Herren din Gud med dit hele Selv, din hele Personlighed, og et andet er dette ligt: Du skal elske din Næste som dig selv. Kærlighed og Sandhed, der er eet, kræver din fulde Indsats. Hvor Kærlighed og Sandhed er truet, betænker du dig ikke paa at kaste dig selv mod Fjenden. Selv den milde Frelser kunde overfor Blasfemien lade sig henrive til Vold, som naar han svang Pisker over Tempelskænderne. At hans Rige (i Modsætning til Muhameds) var af en saadan Art, at det ikke lod sig udbrede med Vaaben, er en ganske anden Sag. Det vedkommer ikke vor Opræden, naar Uskylden er i Fare. Trues Kvinder og Børn af Vilddyr, er det ukristeligt at sidde som Tilskuer. Netop Han har lært os ikke at frygte for dem, der slaar Legemet ihjel, for Sjælen kan de ikke skade. Frelseren satte et Rige ind i Verden, der krævede hans eget Blod, og som han vidste vilde kræve uhørte Lidelser og Strømme af Blod gennem Tiderne; men han veg ikke tilbage, thi hans Kald var at bringe ikke Fred, men Sværd. Derfor er Kristendommen en Religion for Helte; derfor vajer Kristi Fane altid i forreste Række, hvor der kæmpes mod Had og mod Løgn.

Hvilket er nu rigtigst af disse to Kristendomssyn? Jeg kunde tænke mig en ung Korsridder springe op og svare: Inderst i mit Hjerte lever den Overbevisning, at Kristi Eksempel maner os til at kæmpe for Sejren med foldede Hænder. Men i den Stund, da jeg saa Uskyldighed og Svaghed truet med Skændsel og Vold, vilde jeg betragte mig som en kristendomsløs Sjover, om jeg ikke fulgte den modsatte Anskuelse af den, jeg troede paa. Det maatte være en Fejl ved mit kristelige Instinkt, om jeg ikke reagerede saadan, at jeg, naar Løgn og Mord skyllede frem mod alt det, Gud har lært mig og givet mig at elske, kastede mig frem til dets Forsvar uden Overvejelser af nogen Art.

*

Naturligvis er det Finland, vi tænker paa.

For der gaar vel næppe en Time af Dagen i denne Tid, da ikke Tankerne søger til Finland.

Er det en hedensk Beundring, vi føler for dette lille tapre Folk, der uden at spørge om Resultatet sætter Livet ind for sit Liv? Jeg svarer Nej og atter Nej. Naar Finnerne i disse Maaneder igen og igen har tyet ind under Luthers Forsynssalme "Vor Gud han er saa fast en Borg", da har de følt det som noget forpligtende. Vor Gud er ikke saa fast en Borg til at hygge sig ved Kaminilden i. Han er en levende Borg, han er Paulunet, der flytter med i Ørkenen og bringer Kampmod, hvor det føres frem; ja, havde Luther digtet i Dag, havde Verslinien vel lydt: "Vor Gud han er saa stærk en Tank — — han drager med os ud — — vi Marken skal beholde".

*

Overfor den overvældende Fjende har Finland taget Handlingens Martyrium paa sig - for sin Æres Skyld, for sin Fremtids, for sine Børns. Om det nogen Sinde har været saaledes, at et Folk kæmper for Sandhed og Ret, da er det endelig her. Skulde saa Kristendommen forlange, at Finnerne skulde have nøjedes med at bøje Hovedet og tage mod deres Skæbne i Jesu Navn? Alle Folkeslag paa Jorden, der kender Værdien af at have Lov til at bære sit eget Navn, bør se Finlands Kamp som en Kamp for Retten til at være Menneske og bør ile med at bringe al den Støtte, de formaar. Mest gælder det Brødrefolkene: Sverige, Norge, Island og Danmark. Især os i Danmark, der selv har prøvet at staa ene med en Stormagts Hære vaskende ind over sig, ene og til en vis Grad svigtet. Krig kan vi ikke erklære Rusland, det vilde skade Finland langt mere end gavne. Men hjælpe kan vi med Ord, med Bøn, med Penge, med Tøj, med Mad. Og med een Ting til.

Kaj Munk.

Det første danske Kompagni er nu dannet i Finland, fortæller Aviserne. Den, der selv er afskaaret fra at rejse, har vel ikke Lov til at opfordre andre til det, han sparer sig selv for. Men raabe sin Hyldest og Danmarks Tak til dem, der ikke er gaaet udenom, det vil han have Lov til, ja, det føler han som en Pligt. Har man ikke faaet andet end Ordet til Vaaben - og kan man næsten fristes til at trættes med Gud, fordi man maatte nøjes med det -, føler man det vel dobbelt forpligtende at bruge dette Vaaben - uden at vige tilbage for selv det, der falder én sværest at sige.

Den Fjende, Kampen staar imod, er ikke det russiske Folk, der hverken har Lyst til at slagtes eller slagte, ej heller Kommunismens Idé. Denne er i Hovedpunkter ikke Kristendommen altfor fjern. Fattigdommen skal fjernes fra Jorden, den er Syndens Værk. Men Kommunisternes Gennemførelse af Kommunismen er visselig Kristendommen uendeligt fjernere, end Idéen er den nær. Her er Bibelen læst af Djævelen. Skriften kalder ham Løgnens Fader og en Manddræber fra Begyndelsen - og Overfaldet paa Finland skyldes som bekendt de 180 Millioners Angst for de 4 og er en Frigørelseskamp ved Judas Kuusinens Hjælp - de finske Arbejderes Frigørelse ved russiske Bombardementer af deres Kvinder og Børn.

I Venskab med disse ædle Frigørere befinder sig i Dag en kristen Kulturstat som Tys-

kland. Tyskland, der selv saa stolt og stort havde Tid og i Vilje til at hjælpe Finland til dets Frihed, er nu Tilskuer til, at dets eget Værk trues blodigt med Undergang. Er der da noget at sige til, at i denne Ondskabens og Forvirringens Tid føler vi Barbariet true os stærkt, stærkere end Europas Ridderskaber følte Faren fra Muhameds fremskyllende Strøm, at noget inde i os maner os til at forstaa, at atter er Korstogstiden for Døren.

*

Vi lyser da Herrens Velsignelse over det unge Mandskab, der frivilligt er draget fra Hjemmets Tryghed til Kamp for Ære og Ret, for Finlands Frihed, for Nordens Enhed, for Menneskehedens Værdighed. Ingen billig Helteromantik har lokket jer. I har taget Billetten til Krigens Rige, Landet for Forfrysninger, Sygdomme, Lemlæstelser, Død. Men i jert unge Blod har I følt Kaldet til at vise, at heller ikke Danmark skal savnes, naar det nu gaar mod Høst af den Sæd, som vor store Dronning Margrethe saaede. Jer Mor, jer elskede maa ikke græde over jer, for I har valgt den Lod, der er den største paa denne Klode: at sætte Livet ind for det, man tror paa.

I er Danmarks sande Fremtid; thi intet Land kan bæres af en Ungdom med Hænderne i Bukselommerne. Dag og Daad er Kæmperim. Korstogsdaadens Dag er inde. Gud vil det.

Kaj Munk[1]